

Průmysl podle očekávání ztrácí na síle

Průmyslová produkce v prosinci meziročně klesla. Důvodem je slábnoucí zahraniční poptávka vlivem klesající průmyslové výroby v Německu, ale i celé Evropy. Nedařilo se zejména automobilovému průmyslu. Naše očekávání ohledně postupného zpomalení růstu domácího průmyslu se nemění, v čemž nás utvrzují nejnovější revize ekonomických predikcí směrem dolů i poklesy předstihových indikátorů.

Průmyslová produkce v prosinci 2018 meziročně klesla o 1,4 %, po očištění o vliv počtu pracovních dnů reálně vzrostla o 1,8 % a ve srovnání s předchozím měsícem (po vyloučení sezónních vlivů) byla vyšší o 0,6 %. Ze секcí průmyslu vykázala růst jen výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (o 9,2 %), naopak zpracovatelský průmysl klesl (o 2,9 %, z toho automobilový o 7 %), stejně jako produkce těžby a dobývání (o 4,7 %).

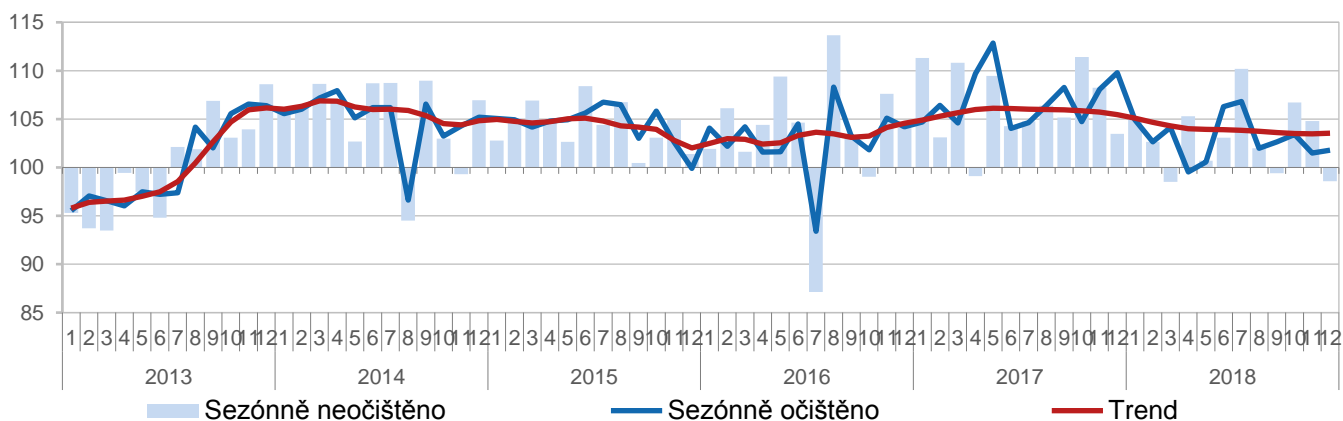
Tržby z průmyslové činnosti (v b. c.) meziročně vzrostly o 1,1 %, z toho domácí tržby (zahrnující nepřímý vývoz prostřednictvím neprůmyslových podniků) o 3,1 %, zatímco tržby z přímého vývozu klesly o 0,5 % a. Hodnota nových průmyslových zakázek prosinci meziročně klesla o 4,8 %, z toho zahraniční zakázky o 5,4 % a domácí zakázky o 3,4 %.

Prosincová čísla zároveň zkompletovala data za 4. čtvrtletí i za celý rok 2018. Index průmyslové produkce za 4. čtvrtletí roku vykázal meziroční růst o 3,6 % (nejvyšší čtvrtletní meziroční růst v roce 2018) a za celý rok 2018 zvýšení o 3 % (v roce 2017 růst o 6,5 %).

Aktuální průzkumy mezi nákupními manažery naznačují, že nálada mezi podnikateli se zhoršuje. To platí jak pro indikátory reflektující situaci v české ekonomice, tak i pro indikátory nálady v zahraničí. Indikátor PMI (vypovídající o aktivitě v domácím zpracovatelském průmyslu) v lednu klesl na nejnižší hodnotu za 6 let (z prosincových 49,7 na 49,0). Také současné ekonomické predikce renomovaných institucí v zemích našich hlavních obchodních a kooperačních partnerů procházejí revizemi směrem dolů.

Zdroj: MPO, ČSÚ

Index průmyslové produkce (meziroční indexy)

Zdroj: ČSÚ

Makroekonomická situace v ČR

Základní ukazatele - poslední údaje

HDP (y/y, %)	3. Q 2018	2,4	Průmyslová produkce (y/y, % ze s.c.)	12/2018	-1,4
Inflace (y/y, %)	12/2018	2,0	Stavební produkce (y/y, % ze s.c.)	12/2018	3,9
Obecná míra nezaměstnanosti* (v %)	12/2018	2,2	Maloobchod bez mot. voz. (y/y, % ze s.c.)	12/2018	4,3
Průměrná mzda nom. / reál. (y/y, %)	3. Q 2018	8,5 / 6,0	Vývoz / dovoz zboží ** (y/y, %, z b.c.)	12/2018	2,0/2,8

* podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle ve věku 15-64 let

Zdroj: ČSÚ, únor 2019

** přeshraniční pojetí

Z DOMOVA

Tržby maloobchodu v prosinci solidně rostly

Maloobchodní tržby očištěné o kalendářní vlivy se v prosinci meziročně zvýšily reálně o 4,3 %, bez očištění o 3,1 %. Velmi příznivě působí srovnání v delším časovém období, když proti situaci před deseti lety jsou tržby obchodníků reálně o téměř čtvrtinu vyšší. I když v maloobchodě nadále dominuje role „kamenných“ prodejen, boom internetových obchodů pokračoval s nezměněnou intenzitou. Jen za prosinec se jim tržby zvedly o dalších 15 %, za celý rok 2018 dokonce o 20 % a ve srovnání s rokem 2008 dokonce o více než 500 %. Stále platí, že jejich rychlý růst zdaleka ještě neskončil, už třeba proto, že ještě nevyčerpaly příležitosti na trhu. K růstu nákupů v obchodech přispívá především vysoká spotřebitelská důvěra podporovaná rekordní zaměstnaností a solidním růstem mezd. Lidé se méně bojí budoucnosti, a tak si dopřávají a o něco méně spoří. Vidět je zvýšený zájem o zboží pro volný čas, elektroniku, vybavení domácností. Naproti svým růstem výrazně zaostávají nákupy potravin. Za celý minulý rok zákazníci reálně utratili o 4,8 % více než v roce 2017. Dá se přitom předpokládat, že i když tempo růstu tržeb v letošním roce mírně poleví, zůstane i nadále na velmi silné úrovni.

Zdroj: ČSÚ, Patria Finance

Stavebnictví dosáhlo loni dobrých výsledků

Stavební produkce vzrostla v roce 2018 meziročně reálně o 8,4 %, z toho produkce pozemního stavitelství o 8,6 % a inženýrského stavitelství o 8 %. Počet vydaných stavebních povolení meziročně klesl o 3,6 %, stavební úřady jich vydaly 81 174. Orientační hodnota těchto staveb činila 358,1 mld. Kč a v porovnání s rokem 2017 vzrostla o 1,5 %. Růst zaznamenala také bytová výstavba, když počet zahájených bytů se meziročně zvýšil o 5,1 % a počet dokončených bytů o 18,5 %. Nejenom průzkumy nálad mezi stavebníky, ale i statistiky nových zakázek naznačují, že boom stavebnictví ještě nekončí. Odvětví se sice potýká s nedostatkem zaměstnanců, občas i materiálu a jeho rostoucími cenami, nicméně nové zakázky stále přibývají.

Zdroj: ČSÚ, Patria Finance

Počet pracujících seniorů se loni zvýšil

Průměrný počet zaměstnaných, očištěný od sezónních vlivů, se ve 4. čtvrtletí 2018 proti 3. čtvrtletí zvýšil o 26,5 tis. osob. Při poklesu počtu pracujících ve věku do 40 let (o 28,9 tis.) se zvýšil počet pracujících ve věku 40–54 let (o 54,2 tis.). Podstatně vzrostl i počet pracujících ve věku 60 let a více (o 21,8 tis.). Změny ve věkové struktuře pracujících jsou

ovlivněny především demografickými faktory a prodlužující se dobou přípravy na výkon budoucího zaměstnání. Zároveň postupný růst délky dožití a zlepšování zdravotní kondice osob v poproduktivním věku se projevuje v přírůstku počtu pracujících seniorů ve věku 65 a více let. Za rok se jejich počet zvýšil o 17,1 tis., tj. více než o čtvrtinu meziročního přírůstku celkové zaměstnanosti. Míra zaměstnanosti (podíl počtu pracujících osob ve skupině 15–64letých) se v porovnání se 4. čtvrtletím roku 2017 zvýšila o 1 p. b. na 75,4 %, což je vůbec nejvyšší hodnota v historii ČR. U mužů vzrostla o 0,7 p. b. na 82,2 %, u žen o 1,4 p. b. na 68,3 %.

Zdroj: ČSÚ

ČNB zhoršila odhad letošního růstu ekonomiky ...

Česká národní banka v nové prognóze snížila odhad růstu ekonomiky v letošním roce na 2,9 % a pro příští rok na 3 % (v předchozí listopadové prognóze počítala letos i příští rok s růstem ekonomiky o 3,3 %). Zároveň zhoršila odhad růstu za minulý rok na 2,8 % (z předchozích 3,1 %), když na první odhad ČSÚ si musíme počkat do 15. února. Centrální banka očekává, že průměrný kurz bude letos 25 Kč za euro a příští rok 24,20 Kč za euro. V případě inflace byl odhad pro 1. čtvrtletí příštího roku snížen na 2 % proti 2,1 % z listopadu. Pro srovnání uvádíme, že Ministerstvo financí v nové prognóze z konce ledna zhoršilo odhad růstu české ekonomiky v letošním roce na 2,5 % a pro rok 2018 na 2,8 % a. Česká bankovní asociace letos čeká růst o 2,6 % a příští rok o 2,5 %.

... úrokové sazby zůstaly bez změny

Bankovní rada České národní banky na svém zasedání rovněž ponechala úrokové sazby beze změny. Základní úroková sazba, od níž se odvíjí úročení komerčních úvěrů, tak zůstává na 1,75 %. Důvodem odkladu zvýšení sazeb, které ekonomové ještě na počátku roku očekávali, je podle analytiků nejistota ohledně dopadů ekonomického vývoje v zahraničí, zejména kvůli posledním údajům o německé ekonomice nebo vyjednávání o brexitu.

ZE ZAHRANIČÍ

Důvěra investorů v ekonomiku eurozóny je nejnižší za čtyři roky

Podle výzkumné společnosti Sentix důvěra investorů v ekonomiku eurozóny začátkem února pokračovala v poklesu. Index důvěry klesá už šestým měsícem v řadě, v únoru již na -3,7 bodu z lednových -1,5 bodu. Důvodem jsou zejména obavy spojené s odchodem Británie z Evropské unie. Index pro eurozónu je teď na nejnižší úrovni od listopadu 2014. Analytici v anketě agentury Reuters očekávali, že se situace zlepší a že index vystoupí na -0,6 bodu. V Německu index důvěry za únor klesl na 3,1 bodu ze 6,1 bodu v lednu, což znamená

nejnižší úroveň od srpna 2012. Vývozní model německého hospodářství se podle agentury dostal pod tlak brexitu i problémů automobilového sektoru v Číně, kde prodej aut klesá už šest měsíců.

Zdroj: ČTK

V Německu překvapil jak pokles průmyslové produkce ...

Průmyslová výroba v Německu se v prosinci ve srovnání s předchozím měsícem snížila o 0,4 %, když listopadový pokles po revizi činil 1,3 %. Výroba klesá už čtvrtý měsíc za sebou, analytici přitom očekávali, že se v prosinci zvýší. Tento vývoj představuje další signál, že růst největší evropské ekonomiky se zpomaluje. Nejhuře se v prosinci vedlo stavebnímu sektoru, kde se aktivita snížila o 4,1 %, a tento propad nemohl slabý růst zpracovatelského sektoru o 0,2 % vyrovnat. Zlepšila se ale situace v automobilovém průmyslu, který měl v předchozích měsících problémy přizpůsobit se přísnějším emisním normám. Jeho produkce v prosinci stoupla o víc než 7 %.

... tak nových zakázek

Německé průmyslové zakázky v prosinci 2018 neočekávané klesly o 1,6 % (po poklesu o 0,2 % v listopadu), zatímco trh očekával jejich růst o 0,3 %. Jednalo se o druhý přímý měsíční pokles továrních objednávek a nejsilnější od června, kdy poklesly jak domácí zakázky (o 0,6%), tak zahraniční (o 2,3%). Pokles byl způsoben nižšími novými objednávkami ze třetích zemí, které klesly o 5,5 %, zatímco objednávky z eurozóny se zvýšily o 3,2 %. Podle kategorií se zakázky snížily v meziproduktech (o 1,2 %) a kapitálovém zboží (-2,5 %), ale zvýšily se ve spotřebním zboží (o 4,2 %).

Zdroj: ČTK

EK nepovolila fúzi Siemens a Alstom

Evropská komise zablokovala spojení německého Siemensu a francouzské společnosti Alstom, fúze by podle ní ohrozila trh v oblasti železniční signalizační techniky a vysokorychlostních vlaků. Komisi neuspokojily ústupky a změny, které ve snaze postoj EK změnit obě firmy nabídky. Spojení železničních aktivit obou firem by podle komise vytvořilo nezpochybnitelného lídra trhu, výrazně zredukovalo soutěž v obou segmentech a zbavilo zákazníky, včetně provozovatelů železniční dopravy a správců infrastruktury, možnosti výběru dodavatele a produktů. Chystaným spojením měla vzniknout druhá největší firma v oblasti železniční techniky na světě s ročními tržbami zhruba 15 mld. eur. Nový subjekt by měl také následně velmi vysoký podíl na trhu jak v Evropě, tak i ve zbytku světa s výjimkou Jižní Koreje, Japonska a Číny. Omezení konkurence by podle komise poškodilo evropské zákazníky.

Zdroj: Hospodářské noviny

Apple doplatí Francii svůj daňový dluh

Americký technologický gigant Apple se dohodl s francouzskými úřady na doplacení daně za minulých deset let. Přesnou částku firma nezveřejnila, podle francouzských médií ale doplatí 500 mil. eur (12,8 mld. Kč). Francie letos zavádí vlastní daň týkající se velkých internetových a technologických firem, jako Google a Apple. Země také tlačí na

zavedení celoevropské daně na největší digitální a softwarové firmy, která by zajistila, že tito giganti zaplatí ze svých obrovských operací v Evropě odpovídající daně. Nízké daně, které pro tyto obry platí v EU, jsou již delší dobu trnem v oku mnoha evropským zemím. Často nemají v Evropě žádné sídlo a nemohou být tedy na kontinentu daněny, nebo podnikají v těch evropských zemích, kde je výhodný daňový režim. Země EU se však zatím

neshodly na tom, jak tento problém řešit. Unie nyní čeká, jak se k věci postaví OECD, které otázku zavedení takzvané digitální daně začalo projednávat letos v lednu. Celosvětové tržby firmy Apple loni činily 265,5 mld. USD a zisk 59,5 mld. USD, v Evropě její tržby stouply na 62,42 mld. eur z 55 mld. v roce 2017.

Zdroj: ČTK

Zahraničnímu obchodu se loni dařilo

Zahraniční obchod zakončil další úspěšný rok, i když v prosinci ztratil na své dynamice. Českým exportérům se v zahraničí dařilo, a tak nejen vývoz, ale i dovoz, dosáhl v roce 2018 rekordních hodnot. Obchodní bilance skončila v prosinci mírným schodkem, nicméně za celý loňský rok vykázala kladné saldo, které však bylo meziročně nižší.

Podle metodiky národního pojetí (v b. c.) hodnota vývozu v prosinci meziročně stoupla o 1,6 % na 255,4 mld. Kč, hodnota dovozu o 0,2 % na shodných 255,4 mld. Kč. Bilance zahraničního obchodu v národním pojetí skončila nízkým schodkem 15,0 mil. Kč, meziročně nižším o 3,6 mld. Kč. Za celý rok 2018 dosáhl celkový přebytek obchodní bilance 132,7 mld. Kč, což je o 30,8 mld. Kč méně než ve stejném období roku 2017. Vývoz byl meziročně vyšší o 3,5 %, dovoz o 4,6 %.

Podle údajů přeshraniční statistiky (v b. c.) se hodnota vývozu v prosinci zvýšila meziročně o 2 % na 316,1 mld. Kč a hodnota dovozu o 2,8 % na 296,9 mld. Kč. Bilance zahraničního obchodu v přeshraničním pojetí skončila přebytkem 19,3 mld. Kč, meziročně nižším o 1,9 mld. Kč. Za celý rok 2018 dosáhl celkový přebytek obchodní bilance 399 mld. Kč, což je o 44,1 mld. Kč méně než ve stejném období roku 2017. Vývoz stoupl o 3,4 %, zatímco dovoz o 5,0 %.

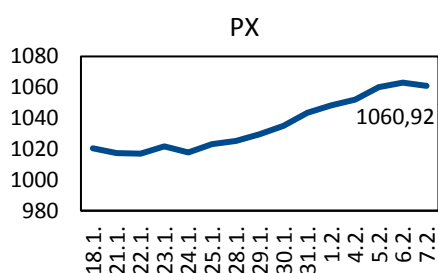
Zdroj: ČSÚ, MPO

Predikce EK: Hospodářství EU letos poroste pomaleji, české stejně jako loni

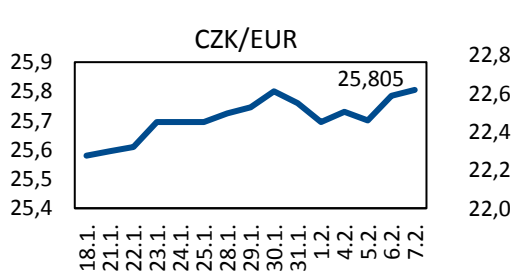
Evropské hospodářství letos poroste kvůli nejistotě ve světovém obchodu a domácí situaci ve velkých zemích Evropské unie pomalejším tempem, než Evropská komise předpokládala loni na podzim. Ve své zimní makroekonomické predikci **komise letos očekává růst 1,5 % HDP pro celou EU**, zatímco na podzim uváděla 1,9 %. **Eurozóna poroste také mírněji, o 1,3 %**, místo o 1,9 %. Pro rok 2020 nyní komise předpokládá v celé unii růst o 1,7 % a v eurozóně o 1,6 %. Kromě komplikující se situace v mezinárodních obchodních vztazích rostou některé velké evropské ekonomiky pomaleji, než se čekalo, a to třeba kvůli problémům výroby automobilů v Německu, sociálnímu napětí ve Francii a nejistotám kolem italské fiskální politiky. Pro unii však zůstává hlavním důvodem nejistoty vývoj kolem odchodu Británie z EU. Komise upozornila, že její odhad vývoje britského hospodářství v nynější prognóze je tak čistě technický a založený na předpokladu zachování stávající podoby vzájemných vztahů.

U české ekonomiky komise předpokládá, že si letos udrží růst na úrovni pro minulý rok očekávaných 2,9 % a v roce 2020, že zvolní na 2,7 %. Růst by měl být tažen zejména soukromou spotřebou, protože mzdy ve veřejném i soukromém sektoru budou pravděpodobně pokračovat v rychlém růstu. Hospodářské expanzi má nadále pomáhat nárůst veřejných investic, i když méně než v roce 2018, kdy byla jejich míra mimořádně vysoká. Vývoz a dovoz by měly do roku 2020 mírně růst a dopad zahraničního obchodu na vývoj hrubého domácího produktu by tak měl být neutrální. Kombinace velmi nízké nezaměstnanosti a nízkého poměru počtu uchazečů o práci na jedno volné místo - obě kategorie jsou v ČR v rámci EU nejnižší - by mohla stimulovat podniky k vyšším investicím do strojů, což by se ve střednědobém horizontu mohlo projevit v růstu produktivity práce.

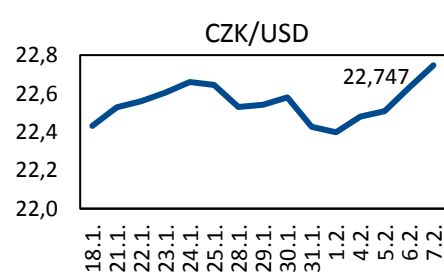
Zdroj: ČTK, MPO

Vývoj indexu PX

Zdroj: BCPP

Vývoj měnových kurzů

Zdroj: ČNB

Zdroj: ČNB

UDÁLOSTI V OBDOBÍ od 11. do 15. února 2019

PONDĚLÍ	
ÚTERÝ	
STŘEDA	<i>Eurostat: Industrial production – December 2019</i>
ČTVRTEK	<i>Eurostat: Flash Estimate GDP and Employment – euroarea and EU</i>
PÁTEK	<i>ČSÚ: Předběžný odhad HDP – 4. čtvrtletí 2018</i> <i>Eurostat: International Trade in goods - December 2018</i>

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.